

Sygn. akt IV CNP 76/10

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski

w sprawie ze skargi strony powodowej
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia
Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 25 czerwca 2008 r.,
w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa Przemysłu Paszowego "B."
Spółki z o.o.
przeciwko P. B.
o uznanie czynności prawej za bezskuteczną,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 listopada 2010 r.,

**odrzuca skargę i zasądza od powódki na rzecz pozwanego
kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów
postępowania skargowego.**

Uzasadnienie

Przedsiębiorstwo Przemysłu Paszowego „B.” sp. z o.o. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 25 czerwca 2008 r. 08, którym Sąd ten zmienił postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 1 kwietnia 2008 r. i wniosek powódki o wykładnię wyroku oddalił.

Sąd pierwszej instancji postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2008 r. dokonał wykładni swego wyroku z dnia 11 kwietnia 2007 r. wydanego w sprawie I C .../06 ten sposób, że uznał za bezkuteczną w stosunku do powódki umowę darowizny z dnia 20 maja 2005 r. w celu zaspokojenia wierzytelności przysługującej skarżącej wobec M. B. w kwocie 89 104,55 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od orzeczenia w zasadzie sądu drugiej instancji i wyjątkowo – w przypadku określonym w art. 424¹ § 2 k.p.c. - sądu pierwszej instancji, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Zasadą jest, że prawomocność, tworzy nowy stan prawny pomiędzy stronami albo *erga omnes*, jak też sanuje wszelkie ewentualne naruszenia prawa, którymi orzeczenie ewentualnie jest dotknięte. Z tego względu skarga jest środkiem wysoce sformalizowanym i wszystkie jej wymagania konstrukcyjne określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. należy interpretować ściśle.

Do omawianej kategorii wymagań należy uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego dotyczy (art. art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). Spełnienie tego wymagania polega na wskazaniu rodzaju i rozmiaru szkody. Wywód ten powinien także zawierać informację dotyczącą czasu jej powstania i określać związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem. Nie jest spełnieniem tego wymagania odwołanie się do szkody

niesprecyzowanej, hipotetycznej, czy też mogącej powstać w przyszłości (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16, z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141 i z dnia 27 października 2005 r., V CNP 28/05, niepublikowane). W skardze szkoda nie została w ten sposób uprawdopodobniona, na co trafnie zwrócił uwagę pozwany w odpowiedzi na skargę.

W dniu 25 września 2010 r. weszła w życie ustawa z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. 2010, Nr 155, poz. 1037). Nie zawiera ona przepisów przejściowych i z tego względu zgodnie z ogólnie obowiązującymi zasadami prawa międzyczasowego jej przepisy procesowe należy stosować od dnia jej wejścia w życie (zasada bezpośredniego działania ustawy nowej). Według obecnego stanu prawnego można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Skarga tymczasem dotyczy postanowienia nie do istoty sprawy.

Dodany przez art. 2 pkt 5 powołanej noweli art. 424^{1b} k.p.c. stanowi, że w wypadkach prawomocnych orzeczeń, od których skarga nie przysługuje, odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem można domagać się bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, chyba że strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych. Obecnie zatem uzyskanie takiego orzeczenia w wypadku postanowienia dotyczącego klauzuli wykonalności jest zbędne.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).